

SOTE- yksikkö- kustannus- laskennan tulokset

Yksikkökustannus- hankkeen päättöwebinaari

Terveys- ja
hyvinvoinnin laitos
13.2.2026

Yksikkökustannus- laskennan kehitys

- Laskenta tehty kaikille palveluluokille, joille THL:ssä on saatavilla hoitoilmoitus- tai lastensuojelurekistereistä luotettavat suorit tiedot (esim. hoitovuorokaudet, kontaktit)
- Tähän mennessä yksikkökustannukset laskettu 17 palveluluokalle
- Seuraavana Sosiaalihuollon avopalveluiden, Ensihoitopalvelun ja Suun terveydenhuollon yksikkökustannuslaskennan mahdollisuuksien ja menetelmien läpikäynti ja laskenta

13.2.2026

Uutinen 16.12.2025

[Uudet tiedot sosiaali- ja terveystalvelun kansallisista yksikkökustannuksista helpottavat tiedolla johtamista](#)

Infotilaisuus 21.3.2025

[Sote-palvelujen järjestämisen kustannusten selvittäminen jatkuu yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa](#)

Tiedotustilaisuus 13.12.2024

[THL on laskenut VM:n ja STM:n yksikkökustannushankkeen ensimmäiset yksikkökustannukset - Tiedotustilaisuus](#)

[STM:n tiedote](#)

Infotilaisuus 30.10.2024

[Soten yksikkökustannushankkeen infotilaisuus 30.10.2024 klo 9–10](#)

Uutinen 15.12.2023

[Sosiaali- ja terveydenhuollon yksikkökustannusten laskenta on aloitettu](#)

Yksikkökustannukset - Palveluluokat

Perusterveydenhuolto

- 2531 Kotisairaahoito
- 2532 Kouluterveydenhuollon palvelut
- 2534 Opiskeluterveydenhuollon palvelut
- 2535 Perustason lääkinnällinen avokuntoutus
- 2536 Perustason vastaanottopalvelut
- 2538 Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut
- 2580 Opiskeluhuollon psykologipalvelut

Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito

- 2561 Perustason vuodeosastohoito

Lastensuojelu

- 2122 Lastensuojelun laitospalvelu

Sosiaalipalvelut

- 2201 Iäkkäiden laitospalvelu
- 2211 Iäkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen
- 2235 Iäkkäiden kotihoito
- 2251 Vammaisten laitospalvelu
- 2261 Vammaisten ympärivuorokautinen palveluasuminen
- 2325 Muiden kuin lapsiperheiden ja iäkkäiden kotihoito
- 2455 Mielenterveyskuntoutujien ymp vrk palv.asuminen

Erikoissairaanhoido

- 2601 Aikuispsykiatrinen erikoissairaanhoido
- 2606 Lasten- ja nuorisopsykiatrinen erikoissairaanhoido
- 2607 Ympärivuorokautiset päivystyspalvelut
- 2612 Somaattinen erikoissairaanhoido

Tuotokset julkaistu THL:n sivuilla

- [Talous- ja toimintatietojen tiedonhallinta - THL](#)
- **Järjestämisvastuun mukainen yksikkökustannus** kuvaa hyvinvointialueen oman alueensa asukkaille järjestämien palveluiden yksikkökustannuksia
- Yksikkökustannus sisältää hyvinvointialueen **oman palvelutuotannon** ja **ostopalvelujen** kustannukset sekä **tukipalvelut**
- Kustannukset sisältävät myös **järjestämisen** kustannukset
- **Menetelmäkuvaus** kansallisesta laskennasta
- Julkaistut kansallisen tason yksikkökustannukset (keskiarvot) sisältävät niiden hyvinvointialueiden yksikkökustannukset, joiden osalta **validoinnin** jälkeen voitiin varmistua laskennan lähtöaineistojen luotettavuudesta

Alueiden laskenta kehitty

- Hyvinvointialueittain laskettujen yksikkökustannusten välillä on eroja alueittain ja vuosien välillä
- Eroja aiheuttavat mm. seuraavat tekijät:
  - Alueen väestörakenne ja väestöön liittyvät tekijät (esim. sairastavuus)
  - Hyvinvointialueiden erilaiset organisaatorakenteet ja sisäisen laskennan ja kirjaamisen käytänteet
  - Palvelurakenne ja hyvinvointialueen tapa organisoida palvelutuotanto

Aineiston laadun vaikutus yksikkökustannuksiin	Tulokset							
	keskiarvo		minimi		maksimi		vaihteluväli	
Palvelu x	vuosi 2023	vuosi 2024	vuosi 2023	vuosi 2024	vuosi 2023	vuosi 2024	vuosi 2023	vuosi 2024
Järjestämisvastuun mukainen yksikkökustannus	241	229	90	110	533	422	443	312

Laskentamenetelmä

Palveluluokka (AURA)	Yksikkökustannus (suorite)	Laskenta	Painot	Lähtöaineistot
lääkkäiden ympärivuorokautinen palveluasuminen	€ / hoito-vuorokausi	Jakolaskenta: kustannus / suoritteet		Kustannukset (HHTPP) Sosiaalihilmo, hoitovuorokaudet
Perustason vastaanottopalvelut	€ / kontakti	Ekvivalenssilaskenta: kustannus / painotetut suoritteet	Palkka ja käynnin kesto	Kustannukset (HHTPP) Avohilmo, käynti tai asiakaskontakti
Lastensuojelun laitospalvelu	€ / hoito-vuorokausi	Jakolaskenta: kustannus / suoritteet		Kustannukset (HHTPP) Lastensuojelurekisteri, hoitovuorokaudet

HHTPP = Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilinpäätöstiedot palveluluokkakohtaisesti

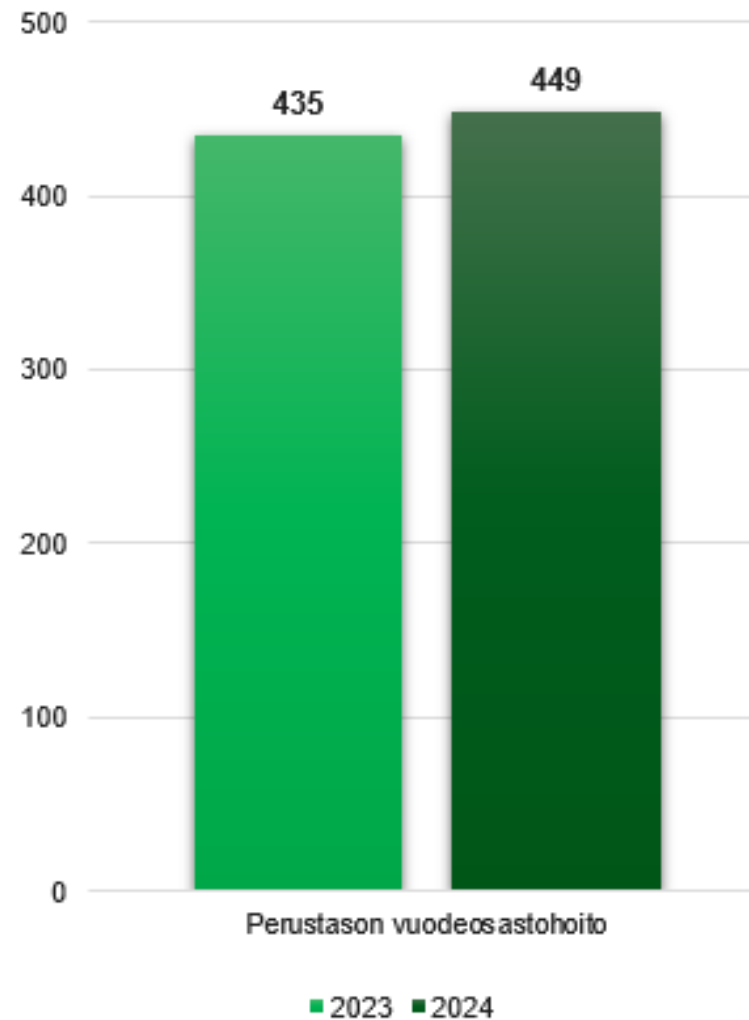
Tähän mennessä laskettu

- Perusterveydenhuolto ml. vuodeosastoahoito
- Sosiaalihuollon asumispalvelut
- Lastensuojelun laitospalvelu
- Erikoissairaanhoito

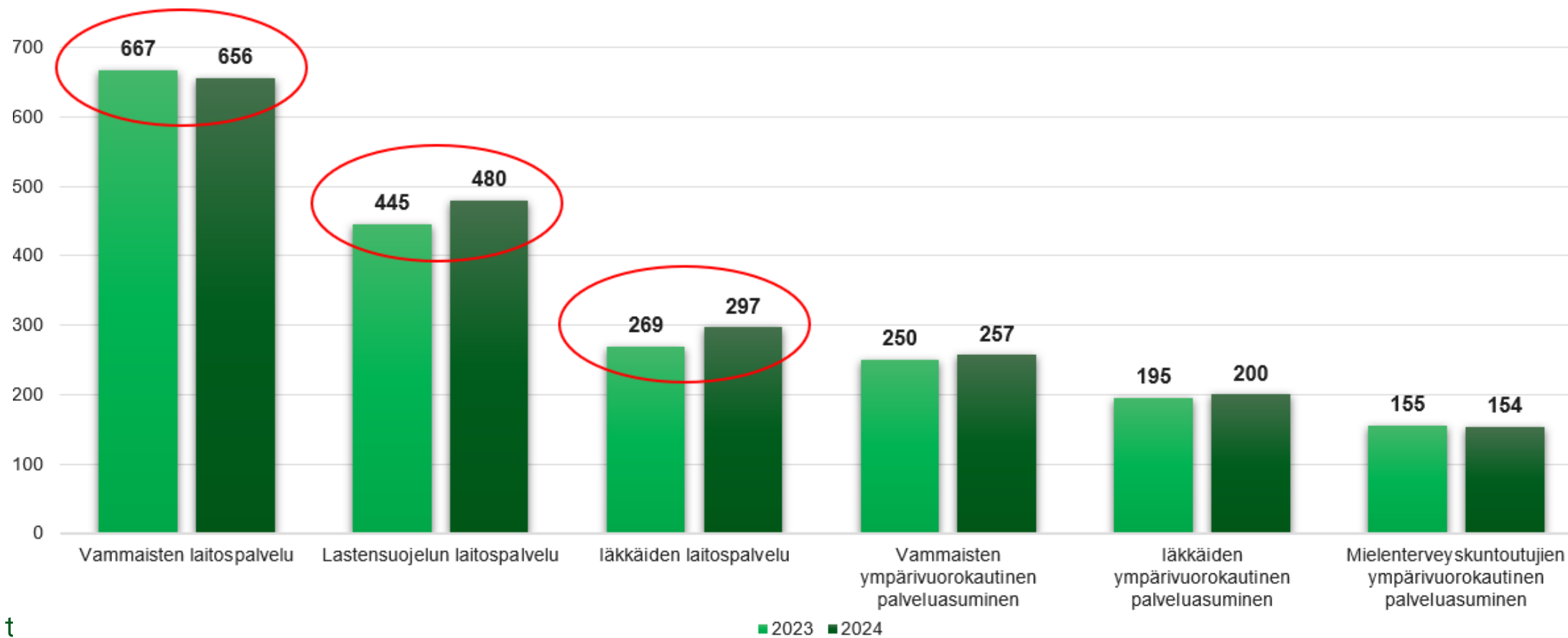
13.2.2026

Perustason vuodeosastoahoito, yksikkökustannus per hoitovuorokausi

Kansallinen keskiarvo 7

Sosiaalihuollon ja lastensuojelun asumispalvelut, Yksikkökustannus per hoitovuorokausi

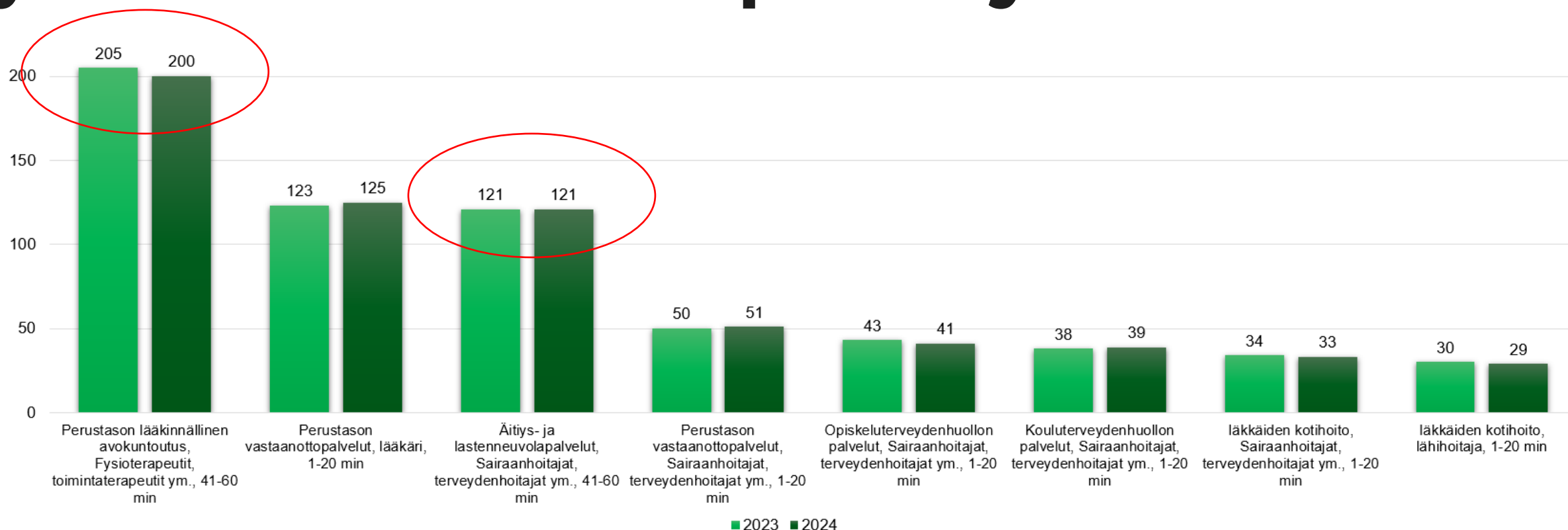

25.2.2026

Kansallinen keskiarvo 8

Perusterveydenhuolto, yksikkökustannus per käynti/kontakti

Erikoissairaanhoido

- Laskentamenetelmänä ekvivalenssilaskenta: kustannukset/painotetut suoritteet
  - Painotettuna suoritteena DRG-ryhmä
  - Kustannukset saatiin erikoissairaanhoidon palveluluokkien AURA-raportoinnin HHTPP-tiedoista
  - Poikkeuksena muihin palveluluokkiin, kustannuksina käytettiin järjestämisvastuun kustannusten sijaan oman toiminnan kustannuksia. Eli palveluluokan kokonaiskustannuksista on vähennetty asiakaspalveluiden ostot (sis. palvelusetelit)

HHTPP = Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilinpäätöstiedot palveluluokkakokohtaisesti

DRG = Diagnosis related groups

Erikoissairaanhoido

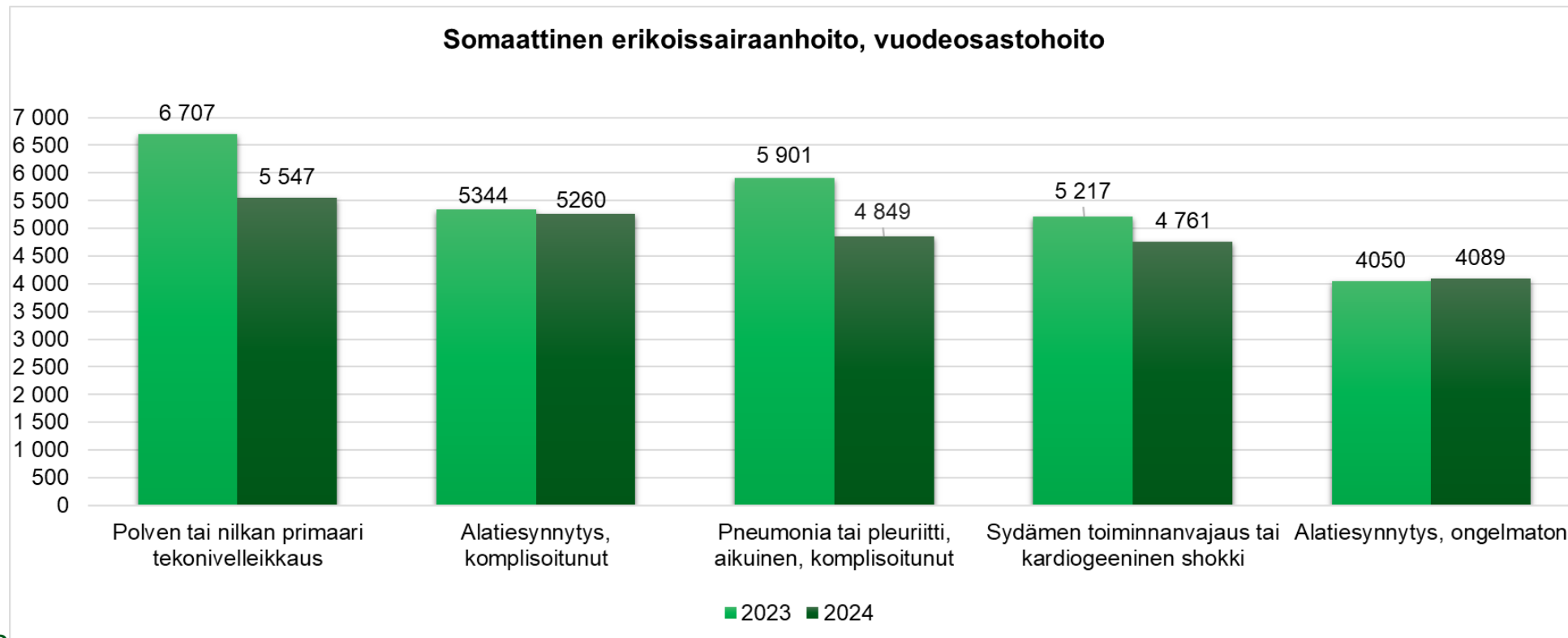

- Lisäksi laskennassa hyödynnettiin AURA-raportoinnin HHYTT-tietoja sekä THL:n Terveystietojärjestelmän hoitoilmoitusrekisterissä (Terveystieto) raportoituja KPP-kustannukset
- Yksikkökustannukset (DRG-ryhmä/psykiatria: DRG-ryhmä x hoitopv.) laskettiin kaikille erikoissairaanhoidon AURA-palveluluokille:
  - 2601 Aikuispsykiatrinen erikoissairaanhoido
  - 2606 Lasten- ja nuorisopsykiatrinen erikoissairaanhoido
  - 2607 Ympäri vuorokautiset päivystyspalvelut
  - 2612 Somaattinen erikoissairaanhoido

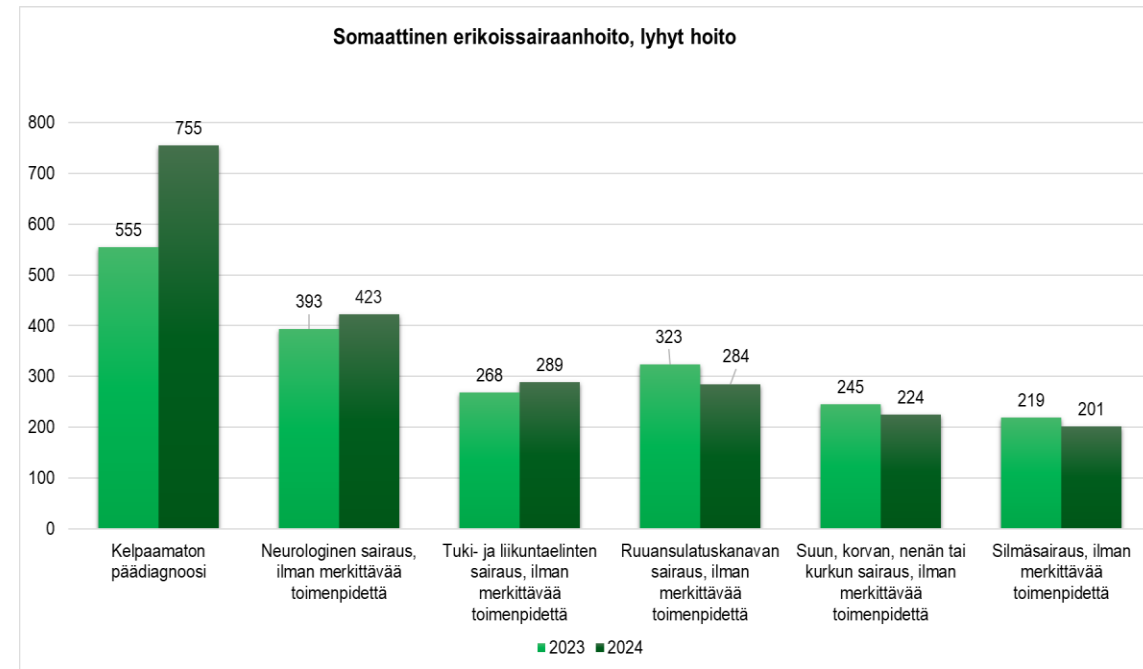
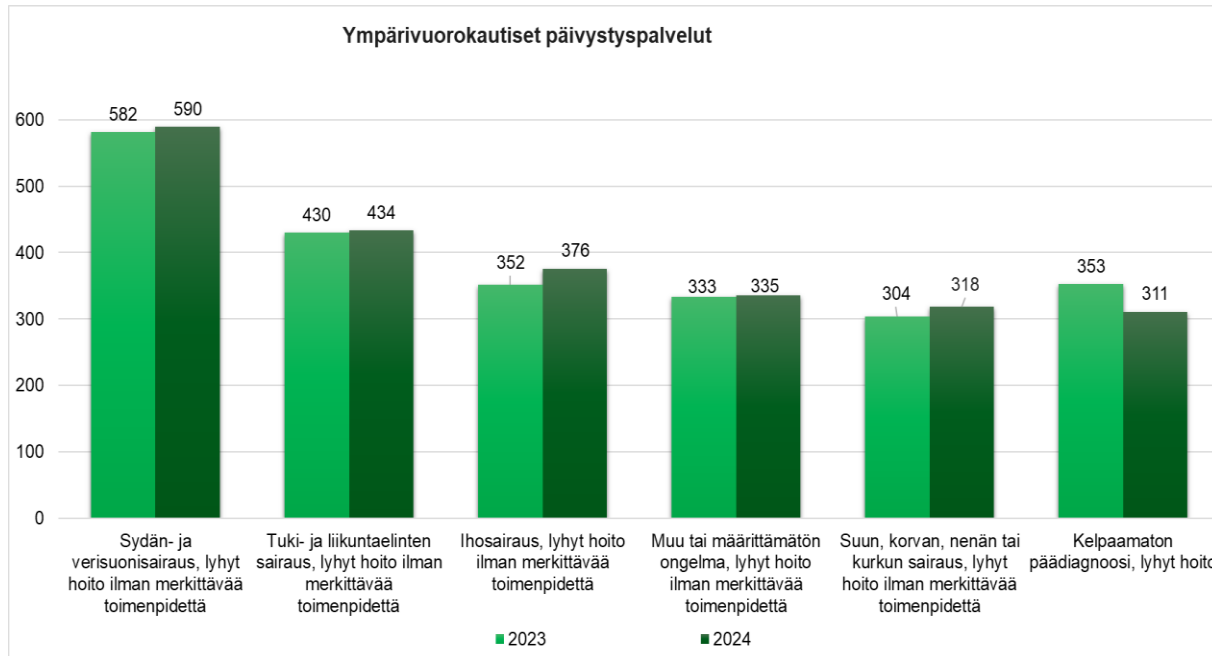
HHYTT = Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot

KPP = Kustannus per potilas

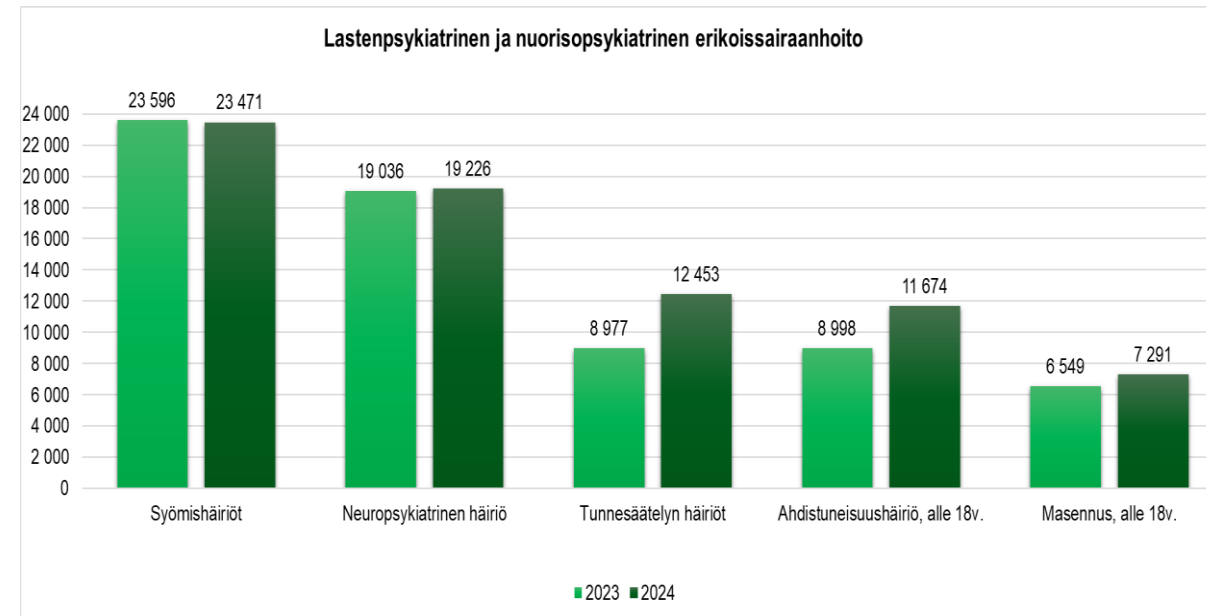
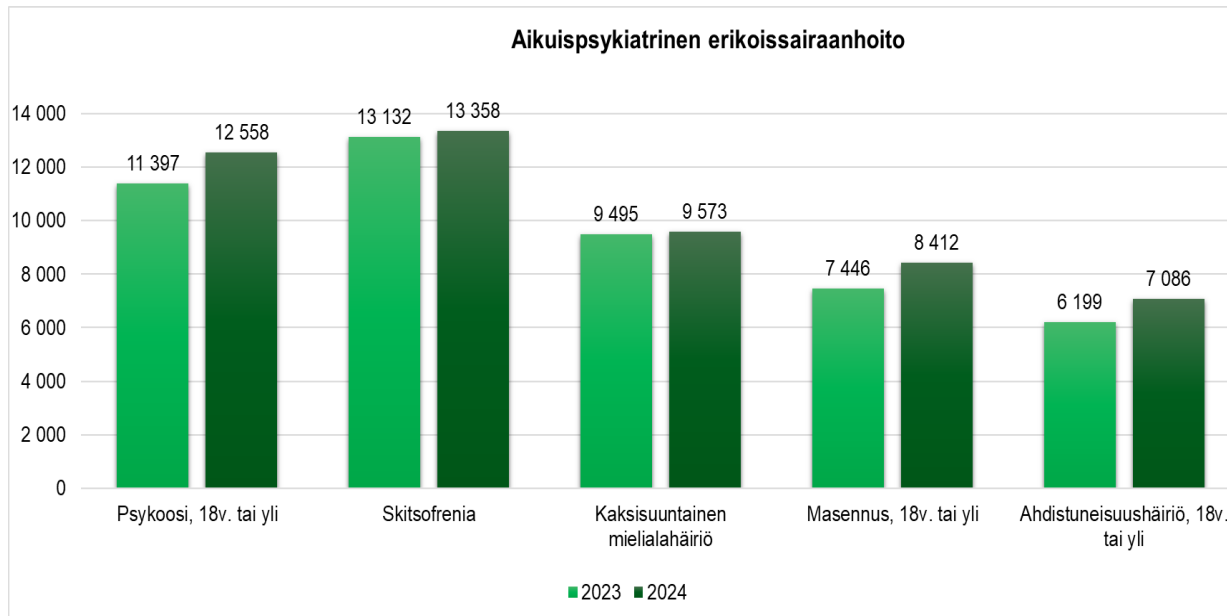
Erikoissairaanhoido, yksikkökustannuksia eräissä DRG-ryhmissä (alustavat)

Erikoissairaanhoido, yksikkökustannuksia yleisimmissä DRG-ryhmissä (alustavat)

Erikoissairaanhoido, yksikkökustannuksia yleisimmissä DRG- ryhmissä (alustavat)

Kansallisen laskennan menetelmäkuvaus

Kuvaus kansallisesta laskennasta

Päivitetään jatkuvasti laskennan edetessä

– THL / Julkari: [Kansallisen yksikkökustannuslaskennan menetelmäkuvaus](#)

Sosiaali- ja terveydenhuollon yksikkökustannuslaskenta

Kansalliset yksikkökustannukset
AURA-palveluluokittain
– kuvaus kansallisesta laskentamenetelmästä

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Institutet för hälsa och välfärd
Finnish Institute for Health and Welfare
PL / PB / P.O. Box 30
FI-00271 Helsinki, Finland
Puh/tel +358 29 524 6000
thl.fi

2(60)

Sisällysluettelo

1.	Versionhallinta	4
2.	Yleistä	4
2.1.	Yksikkökustannuslaskennan kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet	5
2.2.	Julkaistut tiedot	10
3.	Kansallisen yksikkökustannuslaskennan lähtöaineistot	10
3.1.	Taloustiedot	10
3.1.1.	Hallinto- ja tukipalvelut	12
3.1.2.	Rahoitustuotot ja –kulut sekä luovutusvoitot ja –tappiot	12
3.1.3.	Taloustietoihin liittyvät aineistovalidoinnin havainnot	13
3.2.	Suoritetiedot	13
3.2.1.	Suoritteiden määrittelyt ja poiminta	14
3.2.2.	AURA-palveluluokkaryhmittelijä	16
3.2.3.	Suoritetietoihin liittyvät aineistovalidoinnin havainnot	16
4.	Yksikkökustannuslaskennan toteutuksen näkökulmat	17
4.1.	Kansallinen laskenta: Järjestämisvastuun mukainen bruttoyksikkökustannus	18
4.2.	Kansallinen laskenta: Oman tuotannon mukainen bruttoyksikkökustannus	22
5.	Kansallinen laskentamenetelmä	22
5.1.	Kansallisen yksikkökustannuslaskennan rajaukset	23
5.2.	Kansallisen yksikkökustannuslaskennan tuloksien tulkintaan liittyvät rajoitteet	26
6.	Sosiaalipalveluiden yksikkökustannuslaskenta	28

Yksikkökustannus-laskennan jatko

- Yksikkökustannus-laskennan HVA-verkosto
  - Kokoontuminen kuukausittain
  - Uutena Ensihoito, Sosiaalihuollon avopalvelut
  - Aineistovalidointi 2023-2025 aineistolle
  - Laskentaa ja sen kehittämistä jatketaan
- Uutena AURA-kirjaamisen verkosto
  - Palveluiden kustannusten kirjaaminen AURA-palveluluokille (palveluluokkaryhmittelijä)

13.2.2026

Maaliskuu 2026

- Ensihoidon palveluiden laskentamenetelmät
- Erikoissaraanhoidon ja Suun terveydenhuollon laskennan läpikäynti

Huhtikuu 2026

- Erikoissairaanhoito ja Suun terveydenhuolto tulosten validointia
- Ensihoitopalveluiden ja Sosiaalihuollon avopalveluiden yksikkökustannuslaskennan toteutuksen suunnittelu

Toukokuu 2026

- Ensihoitopalveluiden ja Sosiaalihuollon avopalveluiden yksikkökustannuslaskennan toteutuksen suunnittelu

Syksy 2026 - 2027

- Päivitettyjen tietojen julkaisu
- Sosiaalihuollon avopalveluiden laskennan jatkuminen
- Tulorekisteritietojen hyödyntämisen suunnittelu
- THL Laskennan ja julkaisujen vakiinnuttaminen

Kiitos

Yksikkökustannus-hankkeen päätöswebinaari
SOTE-yksikkökustannuslaskennan tulokset

Merja Kemppainen – Petri Matveinen - THL
SOTE-taloustiedot@thl.fi